

148. sz. Ajánlás

a fizetett tanulmányi szabadságról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1974. június 5-én ötvenkilencedik ülészakára ült össze, és

Hivatkozva arra, hogy az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 26. cikke kimondja, hogy minden embernek joga van az oktatásra, és

Hivatkozva továbbá a szakképzésről és a munkavállalók képviselőinek védelméről szóló meglévő nemzetközi munkaügyi Ajánlások azon rendelkezéseire, amelyek a munkavállalóknak a munka alól történő időleges mentesítésére, vagy szabadidő biztosítására vonatkoznak annak érdekében, hogy lehetővé tegyék számukra a részvételt az oktatási és képzési programokban; és

Figyelembe véve, hogy a továbbtanulás és a folyamatos képzés szükségessége megfelel a tudományos és műszaki fejlődésnek és a gazdasági és társadalmi viszonyok fejlődésének és megfelelő intézkedéseket igényel az oktatás és képzés céljait szolgáló szabadság vonatkozásában, annak érdekében, hogy eleget lehessen tenni az új társadalmi, gazdasági, technológiai és kulturális rendkövetelményeinek, igényeinek és célkitűzéseinek; és

Figyelembe véve, hogy a fizetett tanulmányi szabadságot eszköznek kell tekinteni korunk társadalmában annak érdekében, hogy meg lehessen felelni minden munkavállaló reális igényének; és

Figyelembe véve, hogy a fizetett tanulmányi szabadságot a továbbtanulás és a folyamatos képzés politikájával összefüggésben kell megfogalmazni és azt fokozatosan és hatékonyan kell megvalósítani; és

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a fizetett tanulmányi szabadságról, - amely kérdés az ülésnap napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat Ajánlásként adja közre,

a mai napon, 1974. június 24-én, elfogadja az alábbi Ajánlást, amely „A fizetett tanulmányi szabadságról szóló 1974. évi Ajánlás” néven idézhető:

I. FOGALOMMEGHATÁROZÁS

1. A jelen Ajánlásban a "fizetett tanulmányi szabadság" kifejezés a munkavállaló részére oktatási célokra, meghatározott időszakra, munkaidő alatt, megfelelő pénzügyi juttatások mellett engedélyezett szabadságot jelenti.

II. A POLITIKA KIALAKÍTÁSA ÉS AZ ALKALMAZÁS MÓDSZEREI

2. Minden tagállam köteles kialakítani és alkalmazni egy olyan politikát, amely az országos feltételeknek és szokásoknak megfelelően és szükség esetén szakaszokban elősegíti a fizetett tanulmányi szabadság biztosítását az alábbi célokra:

- (a) a képzésre minden szinten;
- (b) az általános, szociális, állampolgári oktatásra;
- (c) a szakszervezeti oktatásra

3. Az előző cikkekben jelzett politikának arra kell irányulni, szükség esetén eltérő módokkal, hogy:

- (a) elősegítse a szakmai vagy a funkció gyakorlásához szükséges képzettség megszerzését, továbbfejlesztését és adaptálását, valamint az előmenetelt és a munkahely biztonságát a tudományos és műszaki fejlődéssel és a gazdasági és szerkezeti változásokkal szemben;
- (b) elősegítse a munkavállalók mérvadó és aktív részvételét, valamint képviselőikét az üzem és a közösség életében;
- (c) elősegítse a munkavállalók emberi, szociális és kulturális előmenetelét;
- (d) elősegítse általában az olyan folyamatos oktatást és képzést, amely segíti a munkavállalók adaptálódását koruk követelményeihez.

4. (1) Ennek a politikának figyelemmel kell lennie az ország és a különböző tevékenységi szektorok fejlettségi fokára és sajátos szükségleteire, valamint az egyéb szociális célokra és országos prioritásokra.

(2) Koordinálni kell azt az általános foglalkoztatási, oktatási, képzési és munkaidő politikával, figyelembe véve adott esetben a munkaidő és munkamennyiség idényjellegű változásait.

5. A fizetett tanulmányi szabadság biztosítását az országos törvényhozás, a kollektív szerződések, a döntőbírói határozatok és minden más, az ország gyakorlatának megfelelő módon kell biztosítani.

6. El kell ismerni, hogy a fizetett tanulmányi szabadságnak nem az a rendeltetése, hogy helyettesítse a fiatalok megfelelő oktatását és képzését, és hogy az a permanens oktatásnak és képzésnek csak egy eszköze.

III. A FIZETETT SZABADSÁGRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

7. A hatóságok, munkaadók és a munkavállalók szervezetei, az oktatással vagy szakképzéssel foglalkozó intézmények bevonandók az országos feltételeknek és gyakorlatnak megfelelő módon a fizetett tanulmányi szabadság előmozdítását szolgáló politika kidolgozásába és alkalmazásába.

8. Ennek a politikának céljaival összehangolt tervek alapján intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy:

- (a) megismerjék a munkavállalók azon oktatási és szakképzési igényeit, amelyeket a fizetett tanulmányi szabadság révén ki lehetne elégíteni;

- (b) teljes mértékben kihasználják a létező oktatási és szakképzési eszközöket, és hogy új eszközöket hozzanak létre azoknak az oktatási és szakképzési céloknak a megvalósítása érdekében, amelyekre a fizetett tanulmányi szabadság irányul;
- (c) a pedagógiai módszerek és az oktatási és szakképzési programok vegyék figyelembe a fizetett tanulmányi szabadság céljait és módozatait, amelyek az új szükségleteket tükrözik;
- (d) ösztönözzék a munkavállalókat arra, hogy jobban használják a rendelkezésükre álló oktatási és képzési eszközöket;
- (e) ösztönözzék a munkaadókat arra, hogy adjanak a munkavállalóknak fizetett tanulmányi szabadságot.

9. Létre kell hozni a megfelelő tájékoztató és irányító rendszereket a fizetett tanulmányi szabadság lehetőségeivel kapcsolatosan.

10. Megfelelő intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy az oktatás és képzés minősége megfelelő legyen.

IV. FINANSZÍROZÁS

11. A fizetett tanulmányi szabadság finanszírozását rendszeres, megfelelő és az ország gyakorlatával összhangban álló módon kell biztosítani.

12. El kell ismerni, hogy

- (a) a munkaadók kollektíven vagy egyénileg;
- (b) a hatóságok és az oktatási és képzési intézmények;
- (c) a munkaadók és a munkavállalók szervezetei kötelezhetők arra, hogy hozzájáruljanak a felelősségüknek megfelelően a fizetett tanulmányi szabadság intézkedéseinek finanszírozásához.

V. A FIZETETT TANULMÁNYI SZABADSÁG ENGEDÉLYEZÉSÉNEK FELTÉTELEI

13. A fizetett tanulmányi szabadság nem tagadható meg a munkavállalóktól fajuk, bőrük színe, nemük, vallásuk, politikai véleményük, nemzeti származásuk vagy szociális eredetük miatt.

14. A munkavállalók szabadon kell, hogy eldönthessék, hogy milyen oktatási, vagy képzési programokban vegyenek részt.

15. Szükség esetén a fizetett tanulmányi szabadság tekintetében külön intézkedéseket kell fogantatosítani:

- (a) amennyiben a munkavállalók speciális kategóriáinak nehézségük van abban, hogy igénybe vegyék az általános kedvezményeket, pl. kis üzemek, a mezőgazdaság és az elszigetelt zónákban lakó, a több műszakban munkavállaló vagy a családi terhekkel megterhelt munkavállalók esetében;
- (b) ha az üzemek speciális kategóriáinak pl. a kisüzemeknek, vagy idényjellegű üzemeknek nehézségük van az általános szabályozás alkalmazásában, természetesen

ügy, hogy az ezekben az üzemekben dolgozók ne legyenek kirekesztve a fizetett tanulmányi szabadság kedvezményeiből.

16. A munkavállalók által teljesítendő feltételek a fizetett tanulmányi szabadság igénybevétele tekintetében eltérhetnek aszerint, hogy a fizetett tanulmányi szabadságot

- (a) minden szinten történő képzésre,
- (b) általános, szociális vagy állampolgári,
- (c) szakszervezeti oktatásra engedélyezik.

17. (1) A munkavállalók által teljesítendő feltételeket a fizetett tanulmányi szabadság igénybevétele tekintetében úgy kell megállapítani, hogy az figyelembe veszi a meglévő oktatási és képzési programokat a munkavállalók és szervezeteik szükségleteit, az üzemek és a közösség érdekeit.

(2) A felelősség a fizetett tanulmányi szabadság jelöltjeinek szakszervezeti oktatás céljaira történő kiválasztásáért az érdekelt munkavállalók szervezeteire kell, hogy háruljon;

(3) Abban az esetben, ha a munkavállaló rendelkezik a fizetett tanulmányi szabadság feltételeivel, az, hogy azt hogyan veszi igénybe, megállapodás tárgyát kell hogy képezze részben az üzem, vagy a munkaadók szervezete, részben az érdekelt munkavállalók szervezete között úgy, hogy megőrizték az érintett üzem jó munkamenetét.

18. (1) Abban az esetben, ha maguk a szakszervezetek szervezik a szakszervezeti oktatás programjait, ezekre hárul a felelősség a programok kidolgozásáért, jóváhagyásáért és végrehajtásáért.

(2) Abban az esetben, ha az ilyen programokat más intézmények vagy oktatási szervek szervezik, azokat az érdekelt szakszervezeti szervekkel egyetértésben kell kidolgozni.

19. Figyelembe véve az országos és helyi feltételeket és az üzem helyzetét, a munkavállalók egyes kategóriái vagy meghatározott szakmák, vagy funkciók, amelyek oktatási és szakmai képzési szükségletei különösen sürgetőek, a fizetett tanulmányi szabadság biztosítása tekintetében prioritást kell hogy élvezzenek.

20. A munkavállalóknak a fizetett tanulmányi szabadság alatt folyósított pénzügyi juttatásoknak

- (a) fenn kell tartaniuk jövedelmük szintjét bérük továbbfolyósítása révén, vagy ezt kompenzáló segély folyósításával, az országos törvényhozás, a kollektív szerződések, a döntőbírói határozatok vagy más, az ország szokásainak megfelelő módon;
- (b) figyelembe kell venniük minden jelentősebb pótlólagos költséget, amely az oktatásból vagy képzésből adódik.

21. A fizetett tanulmányi szabadságra való jogosultság egy olyan munkaviszony időtartamhoz kötendő, amely szükséges a társadalombiztosítási és más, a munkaviszonyból eredő jogosultságok megszerzéséhez úgy, ahogy azt az országos törvényhozás, a kollektív szerződések, a döntőbírói határozatok vagy az országos gyakorlat előírják.